

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Kursplan

Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap
Institutionen för språk och litteratur

1LI200 Litteraturvetenskap, den äldre litteraturen, 30 högskolepoäng
Comparative Literature, Early Literature, 30 credits

Huvudområde

Litteraturvetenskap

Ämnesgrupp

Litteraturvetenskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

GIN

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för språk och litteratur 2009-12-07

Senast reviderad 2011-04-27. Revision av delkurs 2 och 3.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2011

Förkunskaper

Grundläggande behörighet

Förväntade studieresultat

Efter avslutad kurs skall de studerande kunna:

- diskutera och tolka litterär text
- redogöra för litteraturens historia i samspel med andra samhällsföreteelser
- muntligt och skriftligt presentera, analysera och diskutera litterära problem
- redogöra för relevanta delar av litteraturvetenskapens historia
- redogöra för ämnesrelaterad teori, terminologi och metod samt visa utvecklad förmåga till kritiskt tänkande.

I anslutning till kursens samhällsrelaterade och idéhistoriska moment behandlas även genusfrågor, klassfrågor och etniska perspektiv.

Ett kompletterande mål för all utbildning inom det humanistiska området är förmågan att korrekt använda svenska språket i tal och skrift.

Innehåll

Delkurs 1.

Alternativ A. Litteraturvetenskapliga grundbegrepp och litteraturanalys (7,5 högskolepoäng)

För studenter som ej tidigare läst Litteraturvetenskap, den nyare litteraturen. Delkursen ger en grundläggande orientering i litteraturhistoriska och litteraturvetenskapliga termer och begrepp samt träning i analys av dramatiska, lyriska och episka texter.

Alternativ B. Litteraturvetenskaplig metod med uppsats (7,5 högskolepoäng)

För studenter som tidigare läst Litteraturvetenskap, den nyare litteraturen. Delkursen ger en överblick över litteraturvetenskaplig metod och teori samt träning i skriftlig, vetenskaplig framställning. I anslutning till uppsatsförfattandet uppövas främst förmågan att formulera frågeställningar, föra ett sammanhängande resonemang samt tillämpa vetenskaplig metodik.

Delkurs 2: Äldre litteratur till 1700 (7,5 högskolepoäng)

Periodens svenska och utländska litteratur studeras utifrån estetiska, genremässiga, idéhistoriska och sociala aspekter. Tyngdpunkten ligger huvudsakligen på västerlandets litteratur. De litteraturhistoriska sammanhangen belyses men även enskilda texters egenskaper tas fram.

Delkurs 3: Äldre litteratur 1700–1830 (7,5 högskolepoäng)

Se delkurs 2 och litteraturförteckning enligt nedan.

Delkurs 4: Äldre litteratur 1830–1910 (7,5 högskolepoäng)

Se delkurs 2 och litteraturförteckning enligt nedan.

Undervisningsformer

Undervisning ges i form av föreläsningar, gruppdiskussioner, seminarier och handledning. När kursen ges som nätbaserad distanskurs sker detta via en lärplattform.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. För Godkänt betyg ska de förväntade studieresultaten vara uppfyllda. För att erhålla slutbetyget Väl godkänd krävs att minst 22,5 högskolepoäng av delkurserna är Väl godkända.

Examination sker huvudsakligen i form av hemtentor och paper. Salstentor, muntliga framställningar och muntlig tentamen kan också förekomma.

I delkurs 1B är genomförande av opposition och försvar av den egna uppsats en viktig del av examinationen, och detta vägs in i betygsättningen.

För studerande som ej godkänts vid ordinarie tentamenstillfälle ges möjlighet till endast fyra ytterligare tillfällen.

Studenter vid Linnéuniversitetet har rätt att få sitt betyg för kurs översatt till den sjugradiga ECTS-skalan. För att få sitt betyg översatt skall studenten lämna en begäran om detta till läraren vid kursstart.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Antologier

Urval ur följande antologier används i vissa delkurser:
Breitholtz, Lennart (red.). 1961 och senare. *Litteraturens klassiker*, (LK) band 1–18. Stockholm: AWE/Geber m.fl.

Hansson, Gunnar D. & Fyhr, Lars. 2007. *Texter* (TT). Lund: Studentlitteratur.

Håkanson, Björn (red.). 1996 och senare. *Levande svensk poesi*, (LSP). Stockholm:

Natur & Kultur.

Lewan, Bengt & Sjöberg, Birthe (red.). 1990 och senare. *Världsdramatik*, (VD) band 1–4. Lund: Studentlitteratur.

Olsson, Bernt & Algulin, Ingemar m.fl. (red.). 1993 och senare. *Svensk litteratur*, (SL) band 1–5. Stockholm: Norstedts.

Svanberg, Birgitta & Witt-Brattström, Ebba (red.). 1995 och senare. *Hundra skrivande kvinnor*, (HSK), band 1–3. Stockholm: Natur & Kultur.

Delkurs 1A: Litteraturvetenskapliga grundbegrepp och litteraturanlys (7,5 poäng)

Facklitteratur

Bergsten, Staffan & Elleström, Lars. 2004. *Litteraturhistoriens grundbegrepp*. Lund: Studentlitteratur. 234 s.

Elleström, Lars. 1999. *Lyrikanalys. En introduktion*. Lund: Studentlitteratur. 164 s.

Holmberg, Claes-Göran & Ohlsson, Anders. 1999. *Epikanalys. En introduktion*. Lund: Studentlitteratur. 125 s.

Lindström, Göran. 1978. *Att läsa dramatik*. Lund: LiberLäromedel. 170 s.

Skönlitteratur

Ur litteraturförteckningarna för delkurs 2–4 enligt anvisningar.

Delkurs 1B: Litteraturvetenskaplig metod med uppsats (7,5 hp)

Bergsten, Staffan (red.). 2002. *Litteraturvetenskap – en inledning*, andra uppl. Lund: Studentlitteratur (enl. anv.). 90 s.

Culler, Jonathan. 1997. *Literary Theory: A Very Short Introduction*. Oxford: Oxford University Press (enl. anv.). 80 s.

Hedman, Thomas. 1997. *Informationssökning för samhällsvetare och humanister*. Lund: Studentlitteratur. 110 s.

Jarrick, Arne & Josephson, Olle. 1996. *Från tanke till text. En språkhandbok för uppsatsskrivande studenter*. Lund: Studentlitteratur. 125 s.

Lindblad, Ing-Britt. 1998. *Uppsatsarbete. En kreativ process*. Lund: Studentlitteratur. 60 s.

Svenska språknämnden. 1991 och senare. *Svenska skrivregler*. Stockholm: Liber. 144 s.

Wolf, Lars. 2002. *Läsaren som textskapare*. Lund: Studentlitteratur, kap 12. 74 s.

Delkurs 2: Äldre litteratur till 1700 (7,5 poäng)

Facklitteratur

Olsson, Bernt och Algulin, Ingemar. 1995 och senare. *Litteraturens historia i Sverige*. Stockholm: Norstedt, s. 11–101.

Petersson, Margareta (red.) 2011. *Världens litteraturer. En gränsöverskridande historia*. Lund: Studentlitteratur. (i urval)

Skönlitteratur

Forntiden (världen)

Archilochos. Några dikter (LK 1)
Aristofanes. *Lysistrate* (VD 1)
Ur Bibeln: Första Mosebok (kap 1–9), Höga visan, Evangelium enligt Johannes, 1. Korintierbrevet (kap. 13–14) och ur Uppenbarelseboken
Catullus. Några dikter (nr 16, 41, 42, 54, 97 LK 3)
Euripides. *Medea* (LK 2 eller VD 1)
Homeros. Ur *Odysséen* (LK 1)
Horatius. Några dikter (LK 3)
Ovidius. Ur *Metamorphoser* (LK 3)
Platon. Texter i urval (LK 1)
Sapfo. Några dikter (LK 1)
Sofokles. *Kung Oidipus* (LK 2)
Vergilius. Ur *Aeneiden* (LK 3)

Medeltiden (världen)

Anonym. *Spelet om Envar* (LK 5)
Beatriz av Dia. Några dikter (HSK 1)
Boccaccio, Giovanni. Ur *Decamerone* (LK 6)
de Borneil, Guiraud. ”Aubade” (LK 5)
Dante. Ur *Divina Commedia* (LK 4)
Eddadikt: ”Trymskvida”
de France, Marie. ”De bägge älskande” (LK 4)
Gunnlaug Ormstungas saga
Petrarca, Francesco. Några dikter (LK 7)
Ur *Rolandssången* (LK 4)
von Strassburg, Gottfried och von Freiberg, Heinrich. Ur *Tristan* (LK 4)
de Ventadour, Bernard. ”Min själ är rusig” (LK 5)
Villon, François. Några dikter (LK 7)
von der Vogelweide, Walther. ”Under linden”, ”Lyckliga stund” (LK 5)

Medeltiden (Sverige)

Anonym. Ballader (SL 1)
Birgitta. Ur *Revelationes* (SL 1)

Renässansen och humanismen (världen)

de Cervantes, Miguel. Ur *Don Quijote*
Margareta av Navarra. Ur *Heptameron* (LK 6)
de Montaigne, Michel. Ur *Essayer* (LK 6)
Rabelais, François. Ur *Gargantua och Pantagruel* (LK 6)
Shakespeare, William. Några dikter (LK 7) *Hamlet, Stormen*

Manierismen och barocken (världen)

Donne, John. Några dikter (LK 7)
von Grimmelshausen, Hans Jacob Christoffer. Ur *Den äventyrlige Simplicissimus* (LK 6)
Gryphius, Andreas. Några dikter (LK 7)
Marvell, Andrew. Några dikter (LK 7)

Renässans, barock och begynnande klassicism (Sverige)

Brenner, Sophia Elisabeth. En dikt (SL 1)
Horn, Agneta. Ur *Beskrifningh öfwer min älända och mycket wederwärtiga wandringestidh* (SL 1)
Johansson, Lars (Lucidor). Några dikter (SL 1)
Stiernhielm, Georg. ”Hercules” (SL 1)
Wivallius, Lars. Några dikter (SL 1)

Delkurs 3: Äldre litteratur 1700–1830 (7,5 poäng)

Facklitteratur

Ambjörnson, Ronny. 1990. "Frankenstein och hans monster". I *Mansmyter*. Stockholm. s. 99–120.

Olsson, Bernt & Algulin, Ingemar. 1995 och senare. *Litteraturens historia i Sverige*. Stockholm: Norstedt, s. 103-223.

Petersson, Margareta (red.) 2011. *Världens litteraturer. En gränsöverskridande historia*. Lund: Studentlitteratur. (i urval)

Watt, Ian. "Individualism and the Novel". I: *Twentieth Century Interpretations of Robinson Crusoe*. s. 39–54.

Skönlitteratur

Klassicismen och upplysningen (världen)

Defoe, Daniel. Ur *Robinson Crusoe*
de la Fontaine, Jean. Ur *Fables* (LK 9)
Holberg, Ludvig. *Erasmus Montanus*
Molière. *Tartuffe*
Racine, Jean. *Faidra* (VD 1)
Swift, Jonathan. Ur *Gullivers resor* (bok 4)
Voltaire. *Candide* (LK 10)

Förromantiken och nyklassicismen (världen)

Blake, William. Ur *Songs of Innocence* och *Songs of Experience* (LK 9)
Goethe, Johann Wolfgang. Några dikter (LK 9), *Den unge Werthers lidanden* (LK 10)
Gray, Thomas. "Elegy written in a country church-yard" (LK 9)
Rousseau, Jean Jacques. *Bekännelser*, bok 1
Schiller, Friedrich. "An die Freude", "Die Götter Griechenlands" (LK 9)

Upplysning–rokoko, klassicism och förromantik (Sverige)

Bellman, Carl Michael. Några dikter (SL 2)
Kjellgren, Johan Henrik. Texter i urval (SL 2)
Lenngren, Anna Maria. Några dikter (SL 2)
von Linné, Carl. Texter i urval (SL 2)
Nordenflycht, Hedvig Charlotta. Några dikter (SL 2)
Swedenborg, Emanuel. Texter i urval (SL 2)

Romantiken (världen)

Byron, George Gordon. Några dikter (LK 17)
Coleridge, Samuel Taylor. Några dikter.
von Droste-Hülshoff, Annette. En dikt (LK 17)
Gogol, Nikolaj. "Näsan"
Heine, Heinrich. Några dikter (LK 17)
Hoffman, E. T. A. "Don Juan"
Hölderlin, Friedrich. Några dikter (LK 17)
Keats, John. Några dikter (LK 17)
Poe, Edgar Allan. "Huset Ushers fall"
Shelley, Mary. *Frankenstein*
Shelley, Percy. Några dikter (LK 17)
Wordsworth, William. Några dikter (LK 17)

Romantiken (Sverige)

Almqvist, Carl Jonas Love. *Drottningens juvelsmycke*
Stagnelius, Erik Johan. "Hvad suckar häcken?", "Amanda", "Endymion", "Necken",
"Till natten", "Vän! i förödelsens stund", "Allt sen människor först" eller "Julia! Veken i
vår lampa", "Till Förruttnelsen", "Flyttfågla", "Uppoffringen", "Suckarnas
Myster" (SL 3 eller LSP)
Ur *Svenska folk-sagor och äfventyr* (SL 3)

Tegnér, Esaias. ”Det eviga”, ”Skidbladner”, ”Nyåret 1816”, ”Halkan” eller ”Fläskkorfven”,
”Epilog vid Magister-Promotionen i Lund 1820”, ”Mjeltsjukan”, ”Den Döde”, ”Sång. Den 5 april 1836” (SL 3 eller LSP)

Delkurs 4: Äldre litteratur 1830–1910 (7,5 högskolepoäng)

Facklitteratur

Olsson, Bernt & Algulin, Ingemar. 1995 och senare. *Litteraturens historia i Sverige*. Stockholm: Norstedt, s. 225-371.

Petersson, Margareta (red.). 2011. *Världens litteraturer. En gränsöverskridande historia*. Lund: Studentlitteratur. (i urval)

Skönlitteratur

Från realism till naturalism (världen)

Andersen, H. C. ”Den lilla sjöjungfrun”, ”Den fula ankungen”, ”Skuggan”

Austen, Jane. *Stolthet och fördom*

Balzac, Honoré de. *Pappa Goriot*

Barrett Browning, Elizabeth. Några dikter (LK 18)

Baudelaire, Charles. Några dikter (LK 18)

Dickinson, Emily. Några dikter (LK 18)

Dostojevskij, Fjodor. *Brott och straff*

Flaubert, Gustave. *Madame Bovary*

Tolstoj, Leo. ”Ivan Iljitjs död”

Whitman, Walt. Några dikter (LK 18)

Mellan naturalism och symbolism. Vid modernismens rötter (världen)

Conrad, Joseph. *Mörkrets hjärta*

Ibsen, Henrik. *Et dukkehjem* (VD 2)

Jarry, Alfred. *Kung Ubu* (VD 2)

Kierkegaard, Søren. ”Diapsalmata”, i *Antingen-Eller*

Maria Rilke, Rainer. dikter (LK 18)

Perkins Gilman, Charlotte. ”Den gula tapeten”

Rimbaud, Arthur. dikter (LK 18)

Zola, Emile. *Thérèse Raquin*

Verlaine, Paul. Dikter (LK18)

Det moderna genombrottet (Sverige)

Benedictsson, Victoria. Texter i urval (SL 5)

Fröding, Gustaf. Några dikter (SL 5 eller LSP)

von Heidenstam, Verner. Några dikter (SL 5)

Karlfeldt, Erik Axel. Några dikter (SL 5 eller LSP)

Lagerlöf, Selma. *Gösta Berlings saga*

Strindberg, August. *Fröken Julie*, *Röda rummet*, ”Ett dockhem” ur *Giftas*

Söderberg, Hjalmar. Ur *Historietter*